

Tu ce ești? Rom sau țigan?

În ultimii ani, a existat o serie de dezbateri și inițiative legate de denumirea membrilor minorității romilor: romi sau țigani. În 1995, Ministerul de Externe a adoptat un Memorandum prin care a solicitat autorităților romane să utilizeze termenul de „țigan” în detrimentul celui de rom. Acest memorandum a fost anulat de Ministerul de Externe în anul 2000.

În anul 2007, trei parlamentari ai Partidului Romania Mare— au înaintat o propunere legislativă pentru ca în România, denumirea oficială pentru aceasta etnie să fie aceea de “țigani”.

Jurnalul Național 2007 a inițiat o campanie pentru a strânge semnături pentru a iniția o propunere de lege în scopul utilizării termenul de “țigan” în detrimentul celui de “rom”. Campania a eșuat.

În anul 2010, o nouă inițiativă legislativă, cu același scop, a fost înaintată de către un deputat, inițiativă respinsă de către Senatul României. Aceasta a fost respinsă definitiv de către Camera Deputaților, de asemenea.

De ce au eșuat toate aceste inițiative?

Pentru ca sunt ilegale. Constituția României și legislația internațională arată că nicio instituție nu poate impune unei minorități cum să se numească, identifice sau autodefinească. Numai membrii acelei minorități pot decide cu privire la denumirea pe care o poartă. Aceste inițiative urmăresc să elimine „confuzia” dintre romi și români, creată în străinătate. Însă, legea română produce efecte în România, și nu poate schimba percepția existentă la nivelul unor societăți străine și “educa” cetățenii străini cu privire la faptul ca romii nu sunt români. Singurul rezultat concret al acestor inițiative populiste și discriminatorii este stigmatizarea și încălcarea drepturilor fundamentale ale romilor.

Fals și adevărat despre romi și țigani!

Fals: Romii au vrut dintotdeauna să se numească „țigani”. Abia după 1989 au apărut critici la adresa termenului de „țigan”.

Adevăr: În anul 1919, Adunarea națională a țiganilor din Transilvania ce a avut loc în Isafabalau (Dumbrăveni) a solicitat „să nu se mai folosească pentru noi și următorii noștri numirea (poreclă) ca batjocură țigan”.

Fals: Termenul „rom” a fost inventat după 1989 pentru a îl înlocui pe cel de „țigan”, întrucât acesta din urmă are un caracter negativ.

Adevăr: Termenul de rom provine din limba romani și înseamnă om, bărbat. Termenul de rom utilizat cu neîntrerupere în limba romani de secole. Termenul a fost atestat în lucrările unor autori recunoscuți, precum Mihail Kogălniceanu (1837) sau Barbu Constantinescu (1878)

Fals: Termenul de țigan nu are o conotație negativă. Dacă romii se simt jigniți este pentru că ei aleg să îi dea o conotație negativă.

Adevăr: Termenul de „țigan” provine din grecescul „atinganoi” și înseamnă de neatins. În istoria romilor din România, a avut o conotație negativă, termenul de „țigan” fiind multă vreme sinonim cu cel de rob, sclav și utilizat pentru a ofensa, a jigni. Și în prezent, termenul „țigan” este utilizat pentru a descrie o persoană cu un comportament antisocial. În mod frecvent, o persoană de etnie neromă utilizează termenul de „țigan” la adresa unei alte persoane nerome pentru a o jigni.

Fals: Romii sunt cei care vorbesc limba romani, iar cei care nu vorbesc limba romani sunt țigani.

Adevăr: Fiecare persoană este liberă să aleagă dacă dorește să fie tratată ca membru al minorității etnice din care face parte. Denumirea este parte a acestui drept de autoidentificare. Nu este necesar să vorbești limba romani pentru a te considera rom.

Fals: Lumea ne spune „țigani” și nu vom putea schimba acest termen cu cel de „rom”.

Adevăr: În România, înainte de 1989, termenul „rom” nu era cunoscut decât de romii și de o mică parte a societății. După numai 20 de ani, termenul este foarte răspândit.

Tu decizi! Tu ce ești, rom sau țigan?

Ia atitudine!

Spune cum te cheamă!